

Tipsa oss!
Skicka ett mejl till
familje@falukuriren.se

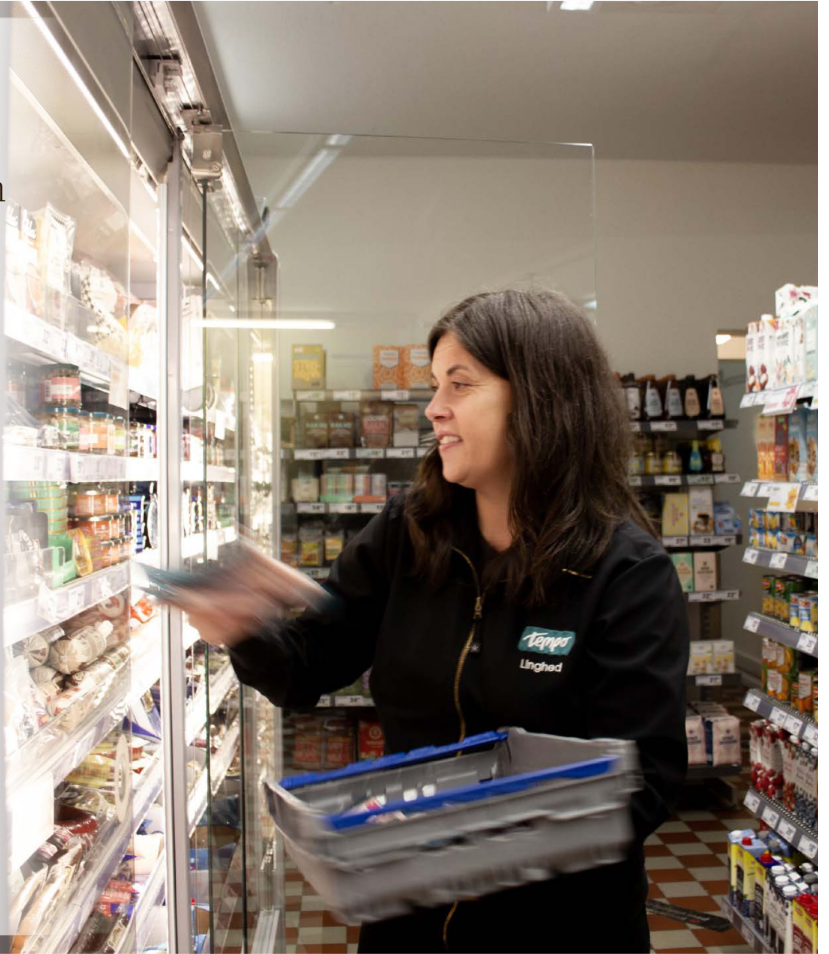

Familjeredaktör
Jenny Andréasson
023-936 24
familje@falukuriren.se

Vid frågor om familjeannonsering:
Ring telefonnummer: 010-709 70 00

FALUN Den 1 februari har hon varit butikschef för Tempo-lanthandeln i Lingshed i precis ett år. Det blev ett speciellt år - med ökade priser som pressat verksamheten. Antalet kunder har inte minskat - men färre varor läggs i korgarna.

- Vi har väldigt trogna kunder, annars hade vi inte överlevt, säger Frida Sandgren.

Den 1 februari har Frida Sandgren, 36, basat över Tempo-butiken i precis ett år.

DAGENS NAMN

I dag har Gunilla och Gunhild namnsdag.

■ **Gunilla** är den latiniserade formen av Gunhild. Cirka 51400 personer heter Gunilla, ungefär 25400 har det som tilltalsnamn, med medelåldern 67 år.

■ **Gunhild** är nordiskt och består av två ord för strid, kamp. Gunnel, Gunnela och Gunilla är varianter av namnet. Cirka 8400 personer heter Gunhild, omkring 2500 har det som tilltalsnamn, med medelåldern 80 år.

I dag har Ivar och Joar namnsdag. (TT)

MINNESORD

■ Minnesordet ska handla om den avlidne, ej rikta sig till personen.
■ Texten inleds med uppgift om den avlidnes hemort/kommun.
■ Ansvariga för texten under-tecknar med för- och efternamn.
■ Kontakta gärna närmast anhöriga innan du sänder in minnesordet. Kom även ihåg att bifoga dina egna kontaktpupplifter.
Textlängd: 1000 - 2000 tecken.

Redaktionen förbehåller sig rätten att textredigera/korta texten. Mejla texten till familje@falukuriren.se

”Vi har tänkt gasa oss

Det är torsdag morgon och en av veckans två stora varuleveranser har landat i butiken. En av de anställda tjejer (ja, de är tjejer allihop) Elin Lundgren, fyller snabbt en av kylarna med köttfärs-paket. Snart kommer familjerna och tacohandlar inför helgen.

Elin berättar att hon flyttat tillbaka till bygden efter en sväng i Stockholm där hon pluggat butiksledning.

- Det är så kul att få vara med och utveckla verksamheten här.

Kollegan Linnéa Honhamäki, 21, är ny sedan i somras.

- Det är ett roligt jobb, så lugnt här och man lär känna alla kunder.

Deras chef, 36-åriga Lingshedbon Frida Sandgren, förklarar att det egentligen är de här tjejer som driver butiken. De gör ett bra jobb och kan hoppa in på alla avdelningar.

- Vi är tre fast anställda plus en anställd på lönebidrag.

Även Frida gör allt i butiken och trivs bra med det.

- Jag jobbar med faktureringar och beställningar ena stunden, men sitter även i kassan och jag gör räkmackor och smörgåstårter och skivar skinka, precis som de andra. Man är överallt!

Jag jobbar med faktureringar och beställningar ena stunden, men sitter även i kassan och jag gör räkmackor och smörgåstårter och skivar skinka, precis som de andra. Man är överallt!
Frida Sandgren

Hon berättar att lanthandeln återuppstod för 20 år sedan - genom den ekonomiska förening som driver den i dag.

- Butiken gick i konkurs och byn var därför utan butik i ett par månader.

Några drivna bybor rekade intresse att driva butiken i föreningsform, en styrelse skapades och i dag är 196 Lingshedbor med i föreningen.

- Vi har precis haft årsmöte.

Hon säger att hon som butikschef har stor frihet att både driva och utveckla verksamheten och det förtroendet vill hon förvalta. Det handlar om att våga satsa för att göra lanthandeln attraktiv, även i dessa tuffa tider.

- Vi har väldigt trogna kunder, annars hade vi inte överlevt och vi vill kunna erbjuda lite extra.

Hon berättar att de sedan en tid saluför "fredagsspecial" i den lilla delikatessdisken, med egenhändigt gjorda räkmackor och smörgåstårter.

- Vi kan aldrig konkurrera med de stora kedjorna och hålla samma låga priser för vi har högre inköpspriser än de har. Så vi kämpar lite nu, säger hon.

- Även med de höga elpriserna - decemberräkningen har fördubblats jämfört med vad den brukar vara. Priserna har gått upp överlag och vi som butik har sämre marginaler.

Prislappen utåt till kund regleras via Axfoodkoncernen.

Hur märker du ändrade köpbeteenden hos era kunder i inflationens spår?

- Det är mycket kampanjvaror som går nu. Och det säljs mycket krossade tomater, pasta, falukorv och blodpudding.

Vad säljs det mindre av?

- Kött, som fläskfilé, även om vi har det på kampanj. Folk tänker till, det syns. Vi har samma kunder och samma kundantal nu, men det är tunnare med varor i korgarna.

Hur känns det?

- Det blir lite att man funderar på hur länge den här krisen ska pågå. Och för oss blir det mindre pengar kvar när vi har betalat räkningarna.

- Men, säger hon, vi har tänkt att vi ska gasa oss ur den här krisen.

I vår planerar hon att utöka den lilla cateringverksamhet de har i dag.

- Och göra fler egna matlådor och utveckla det utbudet. Vi ska satsa på det lite mer och på en fräsch butik, för vi vill attrahera kunderna så att de vill komma hit och handla inte bara för att det är bekvämt och för att man vill ha kvar en butik i byn.

Diskussioner har förts, säger hon, med en annan aktör i byn, Lingsheds service, som är inriktad mot tjänster som städ, gräsklippning och snöskottning. Det kan bli aktuellt

Linnéa Honhamäki är en av tjejnerna som jobbar i Tempobutiken, sedan i somras.

Sedan 20 år tillbaka drivs butiken av en ekonomisk förening.

Hemmet ligger på promenadavstånd från jobbet. Frida skär upp lite frukt till mellis som barnen kan ta efter förskolan.

ur den här krisen”

att samarbeta kring bemanning.

– För vi ligger lite på gränsen nu av vad vi klarar.

Men inga beslut är tagna, det är inte läge för det än:

– Vi ska ta oss igenom den här vintern först.

Frida Sandgren har ett förflutet inom hotell- och restaurangnäringen och hamnade i livsmedelshandeln av en slump. Hon lämnade Linghed när hon fyllt 15 för att plugga hotell- och restaurang i Leksand.

Linghed var för litet, tyckte hon då. Tio år senare återvände hon.

Efter Leksand hann det bli några år med säsongjobb som servitris i Saalbach i Österrike. Mamma var från Tyskland, det var kul att träna på språket.

– Och jag åkte massor av skidor.

Hemma i Dalarna har hon även synts i restaurangen i Bjursåsbacken genom åren.

Frida började jobba extra på Ica i Svärdsjö efter att ha varit föräldraledig med barnen Selma och Leonard, och blev sen kvar där under några år.

2018 köpte hon och snickarmaken Johan huset i Linghed de bor i i dag, av en bekant som visste att de var på husjakt.

– Så vi behövde inte leta så länge. När vi såg den här utsikten sa vi bra, här ska vi vara.

Barnen går på förskolan på gatan ovanför.

– Perfekt i dessa tider. Ungarna kan springa omkring här och vi är lite av en friluftsfamilj och brukar åka skridskor på bandyplanen.

Nu i vinter har även Linghed IF startat ett bandylag igen.

– De har matcher här ibland och då kan man gå dit och kolla och köpa korv och ungarna leker.

I backen vid huset åker de pulka.

Livet som småbarnsförälder är här och nu och av naturliga skäl kretsar mycket av fritiden runt barnen. Men hon tar sig även tiden att köra spinning i Svärdsjö, som instruktör, mellan varven.

Vad tänker du om framtiden om du tänker yrkesliv?

– Jag tänker att jag vill driva det här i några år. Man jobbar ju för en ekonomisk förening, så ja en dröm är att starta eget någon gång, eller att utbilda mig vidare inom ledning och ekonomi.

– Men just nu tycker jag att det här är väldigt roligt och jag vill fortsätta utveckla och samarbeta över gränserna

i byn. Vi som sitter i styrelser här känner att det är tungt om man bara ska köra på själva.

Det finns tankar hos flera om att dra igång någon form av bymarknad i Linghed, där de kan visa upp sin verksamhet. Det var några år sedan något sånt styrdes upp här, säger hon.

– Nu när jag är äldre har jag reflekterat över den gemenskap som finns och att man är starka tillsammans.

Hon säger att det var först när hon började jobba på Tempo hon insåg att butiken är ett centrum i vardagen, framförallt för de äldre i byn som bor på gångavstånd och kanske saknar bil.

– Vi har pensionärsrabatt på tisdagar och då kommer det många. Man märker även att det är många som kommer hit för det sociala.

– Det här är en by som blir rik på att det finns en lanthandel, där alla människor bidrar, det är inte en butikschef som blir rik, säger Frida.

Text & foto
Jenny Andréasson
023-93624
jenny.andreasson@falukuriren.se

NAMN VI MINNS

■ **För 394 år sedan**, 1629, avled den italienske arkitekten **Carlo Maderno** (född 1556). Han ritade kyrkan Santa Susanna i Rom runt 1600-talet. Hans dynamiska arkitektur, med vertikala pelare, kom att sprida sig under barocken. Maderno skapade också långhuset och huvudfasaden till Peterskyrkan och gjorde en plan för Palazzo Barberinis utformning. (TT)

DET HÄNDE DÅ

Den indiske politikern och andlige ledaren Mahatma Gandhi (1869-1948) mördades för 75 år sedan. Vid kremeringen dagen därpå samlades folk för att hylla honom. FOTO: MAX DESFOR/AP/TT

■ **För 30 år sedan**, 1993, hölls en jättedemonstration mot nazism i Berlin. Mer än 100 000 människor protesterade mot de uttryck för invandrarfientlighet och antisemitism som dykt upp i Tyskland under senare tid. Samlingen genomfördes på årsdagen av att nazisternas ledare Adolf Hitler blev tysk rikskansler 1933.

■ **För 75 år sedan**, 1948, mördades den indiska folkledaren **Mahatma Gandhi**, företrädare för icke-våldet och förkämpe för hinduisk-muslimsk enighet, i Indien. Han sköts till döds på väg till en bönestund, av en extremistisk hindu – Nathuram Godse – som ansåg Gandhi vara alltför eftergiven mot muslimerna. (TT)

CITATET

Ett barn, en lärare, en bok, en penna kan förändra världen.

Malala Yousafzai, pakistansk människorättskämp, född 1997. (TT)

SIFFRAN

2

...miljoner dollar ålades "skobombaren" Richard Reed att betala i skadestånd, när domen mot honom föll för 20 år sedan, 2003. Därutöver dömdes Reed att leva resten av sina dagar i fängelse. Straffet fick han för försöket att smugla en bomb gömd i sin ena sko, ombord på ett flygplan som skulle flyga från Paris till New York. (TT)

FÖDELSEDAGAR

■ **För 51 år sedan**, 1972, föddes hoppryttaren **Peder Fredricson**. Han fick en silvermedalj vid OS 2016 och guld under EM i Göteborg 2017. Han har också ett lagsilver från OS, VM och EM. Fredricson har flera segrar i Grand Prix och vann Falsterbo Grand Prix 2019. Han är också verksam som grafisk formgivare och konstnär.

I dag fyller skådespelaren Vanessa Redgrave 86 år.

FOTO: JOEL C RYAN/AP/TT

■ **För 86 år sedan**, 1937, föddes den brittiska skådespelaren **Vanessa Redgrave**. Efter genombrottet i filmen "Morgan – hur galen som helst" (1966) blev hon Oscarsbelönad för sin insats i "Julia" (1977). Hon har därefter medverkat i flera filmer, däribland "Andarnas hus" (1993), "Försoning" (2007), "Foxcatcher" (2014) och "Mrs Lowry & Son" (2019). Redgrave har alltid visat ett starkt politiskt engagemang, bland annat för Palestinafrågan. (TT)

Ge en minnesgåva – stöd forskning om hjärnan

Ge din gåva på www.hjarnfonden.se eller ring oss på 020-523 523 för personlig service.

Hjarnfonden